

Laidiens: 16.07.2004., Nr. 112

Ministru kabineta noteikumi Nr.591

Rīgā 2004.gada 13.jūlijā (prot. Nr.42 19.§)

Noteikumi par politisko organizāciju (partiju) un to apvienību gada pārskatiem

Izdoti saskaņā ar likuma “Par grāmatvedību” 13.panta ceturtās daļas 4.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka politisko organizāciju (partiju) un to apvienību (turpmāk — politiskā organizācija (partija)) gada pārskata struktūru, apjomu un saturu, kā arī tā sagatavošanas, pārbaudīšanas un iesniegšanas kārtību.
2. Par katru pārskata gadu politiskā organizācija (partija) sagatavo pārskatu, kas sastāv no bilances, ieņēmumu un izdevumu pārskata, naudas plūsmas pārskata un ziņojuma (turpmāk — gada pārskats).
3. Gada pārskatam jāsniedz skaidrs priekšstats par politiskās organizācijas (partijas) līdzekļiem, to avotiem un finansiālo stāvokli pārskata perioda pēdējā dienā (turpmāk — bilances datums), kā arī tās saimnieciskajiem darījumiem, ieņēmumiem un izdevumiem pārskata gadā.
4. Gada pārskatā lietojama Latvijas Republikas naudas vienība — lats. Gada pārskatu sagatavo valodā.
5. Bilanci, ieņēmumu un izdevumu pārskatu un naudas plūsmas pārskatu sagatavo, pamatojoties uz šo noteikumu 1., 2. un 3.pielikumā norādītajām shēmām un ievērojot šādus nosacījumus:
 - 5.1. posteņus atspoguļo katru atsevišķi shēmās norādītajā secībā;
 - 5.2. shēmās ar arābu cipariem apzīmētos posteņus var sadalīt sīkāk vai pievienot jaunus posteņus, ja šādas korekcijas rada lielāku skaidrību;
 - 5.3. katrā postenī norāda attiecīgos iepriekšējā pārskata gada datus. Ja šie dati nav salīdzināmi, to paskaidro ziņojumā;
 - 5.4. posteņos norāda attiecīgās kopsummas. Ja nepieciešamas ziņas par šo kopsummu sastāvdaļām, sīkāku sadalījumu ietver ziņojumā;
 - 5.5. posteņos norādītos skaitļus pamato ar ierakstiem attaisnojuma dokumentos, grāmatvedības reģistros un kopsavilkumos, kā arī ar pārskata gada slēguma inventarizācijas rezultātiem.

II. Bilances sagatavošana

6. Balance ir finanšu pārskats, kurā norāda politiskās organizācijas (partijas) līdzekļu un to avotu atlikumus bilances datumā. Līdzekļus norāda bilances aktīvā, bet to avotus — bilances pasīvā. Bilances aktīva kopsummai jābūt vienādai ar bilances pasīva kopsummu.

7. Bilances aktīvā norāda politiskās organizācijas (partijas) pirktos, dāvinājumā (ziedojumā), mantojumā vai citā veidā iegūtos ilgtermiņa ieguldījumus un apgrozāmos līdzekļus.

8. Par ilgtermiņa ieguldījumiem uzskata līdzekļus, kas paredzēti ilgai lietošanai (ilgāk par vienu gadu) vai ieguldīti ilglietojamā īpašumā. Citi līdzekļi ir apgrozāmie līdzekļi.

9. Postenī “Nemateriālie ieguldījumi” norāda datorprogrammu un citu nemateriālo ieguldījumu atlikušo vērtību.

10. Postenī “Nekustamais īpašums” (ja ir) norāda zemesgabalu sākotnējo vērtību, kā arī ēku, būvju un ilggadīgo stādījumu atlikušo vērtību.

11. Postenī “Pārējie pamatlīdzekļi” norāda transportlīdzekļu un pārējo pamatlīdzekļu atlikušo vērtību.

12. Nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu atlikušo vērtību aprēķina, no to sākotnējās vērtības atskaitot visus vērtības norakstījumus, arī pārskata gadā un iepriekšējos gados iegrāmatotās ikgadējās nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma un pamatlīdzekļu nolietojuma summas.

13. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem sākotnējo vērtību nosaka, pamatojoties uz:

13.1. naudas summu, kas par tiem samaksāta, ja tie ir pirkti vai pašu izveidoti;

13.2. ieņēmumos iegrāmatoto summu, ja tie ir saņemti dāvinājumā (ziedojumā), mantoti vai iegūti citā veidā.

14. Nemateriālajiem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem, kas faktiski bija iegūti iepriekšējos kalendāra gados, bet kuriem sākotnējā vērtība tajā laikā nebija noteikta, sākotnējo vērtību var noteikt pārskata periodā.

15. Šo noteikumu 14.punktā minēto nemateriālo ieguldījumu un pamatlīdzekļu sākotnējās vērtības noteikšanā izmanto vienu no šādiem pamatojumiem:

15.1. naudas summu, kas par attiecīgajiem nemateriālajiem ieguldījumiem vai pamatlīdzekļiem bija samaksāta to iegādes vai izveidošanas laikā;

15.2. summu, kas bija iegrāmatota ieņēmumos, saņemot attiecīgos nemateriālos ieguldījumus vai pamatlīdzekļus dāvinājumā (ziedojumā), mantojumā vai tos iegūstot citā veidā;

15.3. līdzīgu nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu pašreizējo tirgus cenu.

16. Ikgadējās nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma un pamatlīdzekļu nolietojuma summas parasti aprēķina, vienmērīgi sadalot pa gadiem derīgās lietošanas laikā norakstāmās summas, kas parasti atbilst attiecīgo nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu uzskaites vienību sākotnējai vērtībai. Nemateriālo ieguldījumu vai pamatlīdzekļu uzskaites vienību derīgās lietošanas laiku gados nosaka politiskās organizācijas (partijas) vadības institūcija vai vadītājs (turpmāk — vadība).

17. Postenī “Akcijas un daļas” norāda politiskās organizācijas (partijas) ieguldījumus kapitālsabiedrību pamatkapitālā, pamatojoties uz samaksātās naudas summu vai, ja veikts mantisks ieguldījums, attiecīgā

ieguldījuma novērtējumu. Dāvinājumā (ziedojumā) saņemtās akcijas un daļas bilancē norāda, pamatojoties uz naudas summu, kas iegrāmatota ieņēmumos. Izņēmuma gadījumos, ja akciju vai daļu biržas vai tirgus cena ir ievērojami zemāka par sākotnēji ieņēmumos iegrāmatoto vērtību, bilancē norāda minētās akcijas vai daļas biržas vai tirgus cenu. Starpību noraksta izdevumos.

18. Krājumus un vērtspapīrus bilancē norāda, pamatojoties uz naudas summu, kas par tiem samaksāta, ja tie ir pirkti, vai ieņēmumos iegrāmatoto naudas summu, ja tie ir saņemti dāvinājumā (ziedojumā), mantojumā vai citā veidā. Izņēmuma gadījumos, ja attiecīgo krājumu vai vērtspapīru tirgus vai biržas cena ir ievērojami zemāka par sākotnēji iegrāmatoto vērtību, bilancē norāda zemāko vērtību. Starpību noraksta izdevumos.

19. Postenī “Debitori” norāda naudas summas, kuras politiskajai organizācijai (partijai) ir tiesības saņemt no citām personām. Ja debitoru parāds maksājams ārvalsts valūtā, tā summu bilancē pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu bilances datumā. Pēc ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto novērtējuma palielinājumu latos (turpmāk — pozitīvā starpība) iegrāmato ieņēmumos, bet novērtējuma samazinājumu latos (turpmāk — negatīvā starpība) noraksta izdevumos.

20. Postenī “Nauda” norāda politiskās organizācijas (partijas) kasē esošās skaidrās naudas summu un bankas kontos esošās bezskaidrās naudas summu. Ja kasē vai bankas kontā ir nauda ārvalstu valūtā, to pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu bilances datumā. Pēc ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību iegrāmato ieņēmumos, bet negatīvo starpību noraksta izdevumos.

21. Bilances pasīvā norāda politiskās organizācijas (partijas) fondus, kā arī ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādus. Par īstermiņa kreditoru parādiem uzskata tos parādus, kas maksājami gada laikā pēc bilances datuma. Parādus, kas maksājami vēlāk nekā gada laikā pēc bilances datuma, uzskata par ilgtermiņa kreditoru parādiem.

22. Ja kreditoru parāds maksājams ārvalsts valūtā, tā summu bilancē pārrēķina latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu bilances datumā. Pēc ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību iegrāmato izdevumos, bet negatīvo starpību — ieņēmumos.

23. Politiskā organizācija (partija) var veidot vienu neierobežotai lietošanai paredzētu fondu — rezerves fondu vai, pamatojoties uz politiskās organizācijas (partijas) statūtiem vai vadības lēmumiem, šī fonda līdzekļus pārdalīt ierobežotai lietošanai paredzētajos fondos — mērķfondos un pamatfondā, lai sniegtu skaidru priekšstatu par fonda līdzekļiem vai lai izpildītu līdzekļu devēju nosacījumus. Pamatfondu parasti attiecinā uz politiskās organizācijas (partijas) ilgtermiņa ieguldījumiem.

24. Ieņēmumu pārsniegumu pār izdevumiem, kuros ietvertas arī nodokļu un sociālo maksājumu summas, ieskaita rezerves fondā.

25. Izdevumu pārsniegumu pār ieņēmumiem noraksta no rezerves fonda līdzekļiem to atlikuma apmērā. Ar rezerves fonda līdzekļiem nesegto izdevumu summu norāda bilances postenī “Rezerves fonds” kā negatīvu skaitli.

26. Politiskās organizācijas (partijas) līdzekļus un saistības, kas attiecas uz ierobežotai lietošanai paredzētajiem fondiem, grāmatvedības analītiskās uzskaites reģistros ieraksta un uzskaita atsevišķi.

27. Ieņēmumus, kas radušies no ierobežotai lietošanai paredzētajā fondā turēto ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu pārdošanas vai likvidācijas, kā arī pēc saistību kārtošā, analītiskās uzskaites reģistros ieraksta kā šī fonda atlikuma palielinājumu. Izdevumus un zaudējumus, kas radušies pēc ierobežotai lietošanai paredzētā fonda līdzekļu izlietošanas vai šajā fondā turēto ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu vērtības

norakstīšanas, to pārdošanas vai likvidācijas, kā arī pēc saistību kārtošanas, analītiskās uzskaites reģistros ieraksta kā fonda atlikuma samazinājumu.

28. Postenī “Nodokļi un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas” norāda politiskās organizācijas (partijas) saistību kopsummu pret valsts budžetu un pašvaldību budžetiem par maksājamiem nodokļiem un nodevām, kā arī valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām.

29. Postenī “Pārējie kreditori” norāda politiskās organizācijas (partijas) saistības pret citām personām par saņemtajām precēm un sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī saistības pret darbiniekiem par to kontos kredītiestādēs neieskaitītajām vai no politiskās organizācijas (partijas) kases neizmaksātajām algām, atlīdzībām vai citiem maksājumiem.

III. Ieņēmumu un izdevumu pārskata sagatavošana

30. Ieņēmumu un izdevumu pārskats ir finanšu pārskats, kurā norāda politiskās organizācijas (partijas) ieņēmumus, izdevumus un to starpību pārskata periodā. Ieņēmumu un izdevumu pārskatā ietver visus ieņēmumus. Šajā pārskatā ietver visus izdevumus (maksājumus), izņemot:

30.1. kustamas un nekustamas mantas iegādes izdevumus — maksājumus, kas saistīti ar pamatlīdzekļu iegādi, izveidošanu (būvniecību) vai sagatavošanu paredzētajai darbībai, datorprogrammu, citu nemateriālo ieguldījumu, kapitāla līdzdalības daļu, akciju un citu vērtspapīru, kā arī krājumu iegādi;

30.2. avansa maksājumus;

30.3. ilgtermiņa un īstermiņa kreditoru parādu samaksu.

31. Ieņēmumus un izdevumus ārvalstu valūtā ieņēmumu un izdevumu pārskatā norāda, pārrēķinātus latos saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalsts valūtas kursu šo ieņēmumu saņemšanas vai izdevumu veikšanas dienā.

32. Postenī “Biedru nauda un iestāšanās nauda” norāda pārskata gadā iekasēto (politiskās organizācijas (partijas) kasē vai bankas kontā iemaksāto) biedru naudu un iestāšanās naudu.

33. Postenī “Saņemtie dāvinājumi (ziedojumi)” norāda pārskata gadā saņemtos finanšu līdzekļu dāvinājumus (ziedojumus), kustamas vai nekustamas mantas (mantiskus) dāvinājumus (ziedojumus), kā arī dāvinājuma (ziedojuma) veidā saņemtos pakalpojumus. Finanšu līdzekļu dāvinājumus (ziedojumus) novērtē, pamatojoties uz politiskās organizācijas (partijas) kasē vai bankas kontā iemaksāto un pieņemto naudas summu. Mantiskus dāvinājumus (ziedojumus) un dāvinājuma (ziedojuma) veidā saņemtos pakalpojumus novērtē naudā, pamatojoties uz dāvinājuma (ziedojuma) pieņemšanas dokumentos norādīto vērtību.

34. Postenī “Saņemtie mantojumi” norāda pārskata gadā mantojuma veidā saņemto naudu, kustamu vai nekustamu mantu. Finanšu līdzekļu mantojumu novērtē, pamatojoties uz politiskās organizācijas (partijas) kasē vai bankas kontā iemaksāto naudas summu. Mantoto kustamo vai nekustamo mantu novērtē naudā, pamatojoties uz mantojuma pieņemšanas dokumentos norādīto vērtību.

35. Postenī “Ieņēmumi no saimnieciskās darbības” norāda saņemtās dividendes no ieguldījumiem kapitālsabiedrībās. Šajā postenī norāda arī summu, kas aprēķināta no pārskata gadā saņemtajiem preču pārdošanas vai pakalpojumu sniegšanas ieņēmumiem, ja tādi ir, atskaitot tirdzniecības atlaides un citas piešķirtās atlaides un šos ieņēmumus samazinošas pircēju pretenziju summas, ja tādas ir, kā arī pievienotās vērtības nodokli un citus

nodokļus, kas tieši saistīti ar pārdošanu, ja tie ir ieskaitīti minēto ieņēmumu kopsummā. Šo ieņēmumu kopsummā ietver arī tos ieņēmumus, kas līdz bilances datumam vēl nav samaksāti.

36. Postenī “Citi ieņēmumi” norāda naudas ieņēmumus no saņemtās apdrošināšanas atlīdzības, kompensācijas, pamatlīdzekļu, citu ilgtermiņa ieguldījumu vai apgrozāmo līdzekļu pārdošanas un citus naudas ienākumus no finansēšanas avotiem, kas nav aizliegti normatīvajos aktos. Šajā postenī norāda arī ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu un pēc ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto pozitīvo starpību, kā arī pēc ārvalsts valūtā maksājamo kreditoru parādu atlikumu pārrēķināšanas iegūto negatīvo starpību.

37. Postenī “Izdevumi” kopsummā, bet ar arābu cipariem apzīmētajos posteņos pa atsevišķiem izdevumu veidiem norāda politiskās organizācijas (partijas) izdevumus pārskata gadā. Izdevumu posteņos ietver arī tādus izdevumus, kas līdz bilances datumam vēl nav samaksāti. Maksājumus, kas veikti, iegādājoties kustamu un nekustamu mantu, iekļauj izdevumos saskaņā ar izlietojumu (krājumi) vai aprēķināto nolietojumu un vērtības samazinājumu (pamatlīdzekļi un nemateriālie ieguldījumi).

38. Postenī “Darba algas un citi maksājumi fiziskām personām” norāda:

38.1. pārskata gadā aprēķināto darba algu, atlīdzību vai citu darba samaksai pielīdzināmu maksājumu summas pirms nodokļu vai citu likumos paredzētu maksājumu atskaitīšanas (turpmāk — bruto summas);

38.2. pārskata gadā aprēķinātās valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu summas, aprēķinātos likumā paredzētos maksājumus darbiniekiem darbnespējas gadījumos bruto summās, naudas iemaksas privātajos pensiju fondos un citus ar darbinieku sociālo apdrošināšanu saistītus naudas maksājumus;

38.3. citus maksājumus fiziskām personām, kuri nav veikti saistībā ar labdarības pasākumu organizēšanu un dāvinājumiem (ziedojumiem).

39. Postenī “Izdevumi saistībā ar iespieddarbiem” norāda izdevumus, kas radušies, izdodot laikrakstus, žurnālus, biļetenus, grāmatas un citus iespieddarbus.

40. Postenī “Materiālu izdevumi” norāda pārskata gadā patērētos pirktos, dāvinājumā (ziedojumā) saņemtos materiālus, preces un citus krājumus. Tos novērtē, pamatojoties uz naudas summu, kas par tiem samaksāta, bet dāvinājumā (ziedojumā), mantojumā vai citā veidā saņemtos krājumus novērtē, pamatojoties uz summu, kas iegrāmatota ieņēmumos. Izņēmuma gadījumā, ja attiecīgo veidu krājumu atlikumi iepriekšējos gados novērtēti zemāk par sākotnēji iegrāmatoto vērtību, tos novērtē, pamatojoties uz pārskata gada sākumā grāmatvedības uzskaitē esošo novērtējumu.

41. Postenī “Pamatlīdzekļu un nemateriālo ieguldījumu nolietojums un norakstīšana” norāda pārskata gadā aprēķināto politiskās organizācijas (partijas) īpašumā esošo pamatlīdzekļu nolietojuma summu, kā arī nemateriālo ieguldījumu vērtības samazinājuma summu.

42. Postenī “Citi izdevumi” norāda:

42.1. īpašuma apdrošināšanas maksājumus un izdevumus vai zaudējumus, kas radušies pēc pamatlīdzekļu un citu ilgtermiņa ieguldījumu pārdošanas vai likvidācijas;

42.2. ārvalsts valūtā maksājamo debitoru parādu atlikumu un pēc ārvalsts valūtas atlikumu pārrēķināšanas iegūto